

هوالحکیم العلیم

دوفصلنامه آموزشی - پژوهشی - تحلیلی

سال پنجم، شماره دوم، پیاپی هجدهم
پاییز و زمستان ۱۳۹۷

صاحب امتیاز: بنیاد حکمت اسلامی صدرا مدیر مسئول: زهره حسینی خامنه‌ای
سر دبیر: دکتر طوبی کرمانی مدیر اجرایی: مژگان پروینیان
ویراستار فارسی: فاطمه محمد

هیئت تحریریه

آیت‌الله سیدمحمد خامنه‌ای..... ریاست بنیاد حکمت اسلامی صدرا
دکتر غلامحسین ابراهیمی دینانی..... استاد دانشگاه تهران
دکتر غلامرضا اعوانی..... استاد دانشگاه شهید بهشتی
دکتر رضا داوری اردکانی..... استاد دانشگاه تهران
دکتر آحد فرامرز قراملکی..... استاد دانشگاه تهران
دکتر عبدالرزاق حسامی فر..... دانشیار دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)
دکتر علینقی باقرشاهی..... دانشیار دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)
دکتر قاسم پورحسن..... دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی (ره)

شاپا نسخه چاپی: ۲۳۲۲-۴۲۱۵ شاپای نسخه الکترونیک: ۲۶۷۶-۵۳۶۵ چاپخانه: نقره آبی

نشانی: تهران، بزرگراه رسالت، روبروی مصلاهی بزرگ تهران،
مجمع امام خمینی، ساختمان ۱۲، بنیاد حکمت اسلامی صدرا
صندوق پستی: ۱۵۸۷۵/۶۹۱۹
دورنگار: ۸۸۴۹۳۸۰۳
(اشتراک و فروش) ۸۸۱۵۳۵۹۴
وبگاه بنیاد حکمت اسلامی صدرا: www.mullasadra.org
ایمیل بنیاد حکمت اسلامی صدرا: siprin@mullasadra.org
وبگاه فلسفه و کودک: www.pac.org.ir
ایمیل اختصاصی گروه فلسفه و کودک: info@pac.org.ir

فصلنامه فلسفه و کودک

در پایگاه‌های (Noormags, Isc, Magiran) نمایه میشود.

فهرست مطالب

- ۱۱ سرمقاله
- ۱۳ دراماتورژی انیمیشن خط به عنوان الگوی فلسفه و کودک
نادیا مفتونی
- ۲۱ تحلیل و بررسی زمینه‌گرایی و پیامد آن در نظریه «تفکر انتقادی منصفانه» ریچارد پاول
زهرا امی، قاسم پورحسن
- ۳۳ از مکتبخانه‌ها تا مدرسه‌های دولتی؛ بازخوانی انگیزه‌های نظری و عملی راهبر مدارس عصر قاجار
رضا ماحوزی
- ۴۱ بررسی سیر آراء و اندیشه‌های مربوط به مفهوم کودکی در ایران باستان
مجید خاری آرانی، اکبر رهنما
- ۵۷ تبیین و بررسی تربیت اخلاقی کودک
عاطفه سوهانی
- ۶۹ واکاوی جایگاه فضای مجازی در تعلیم و تربیت؛ فرصتها و تهدیدها
کبری احمدوند، زهرا تقی‌زاده قوام، سمانه دستفروشان، سهیلا غلامی هره دشتی
- ۸۱ الگوهای حکیمانه کودک پروری ایرانی - اسلامی
معصومه ذبیحی

«پرسش»

«و ما كان لِنَفْسٍ أَنْ تُوْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَ يُجْعَلُ الرَّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ» (یونس/۱۰۰).
 «هیچکس را نسزد که ایمان بیاورد مگر به اذن (توفیق) خدا، و خدا پلیدی را برکسانی
 قرار میدهد که نمی‌اندیشند».

انسان، پرسشگر است و پرسش از خود یا دیگران، از خصوصیات بشر است. پرسش در نگاه علمی وسیله معرفت‌شناسی است و حکمت همینگونه ساخته میشود. پرسش در انسان، ندای فطرت پاک انسانی است و با کنجکاوی حیوانی که امری غریزی است متفاوت است. انسان با پرسش به کشف عالم و درک آن نائل میشود. فلاسفه و حکمای اسلامی سه پرسش اساسی را مطرح کرده‌اند:

(۱) پرسش از هستی (۲) پرسش از چیستی (۳) پرسش از چرایی

پرسش، رشد معنوی و فکری خاصی را طلب میکند. دامنه و محدوده پرسشهای انسان نامحدود است و شامل وجود و هستی، ماده و فراماده در همه ادوار و عرصه‌ها میشود.

اگر «تفکر» زائیده پرسشگری باشد و حرکت از مبدأ تا مقصد را سفر بنامیم، پرسشگری و تفکر، سیر و سفری معنوی و عقلانی و درون - ذاتی است که حکیم ملاصدرای شیرازی چه زیبا و بجا «أسفار أربعه» یا «سفرهای چهارگانه» در این وادی را مطرح کرده است.

چندی پیش جمله‌یی از یک نظریه‌پرداز عملگرا ملاحظه کردم که توجه مرا بخود جلب کرد: «بسیاری از مشکلات بشر از نوع سؤال پرسیدن او شروع میشود. وقتی یک سؤال با «چرا» شروع میشود، پاسخ دهنده بدنبال جواب در تجربیات قدیم و گذشته است، در حالی که وقتی سؤال با «چگونه و چطور» آغاز میشود، ذهن ما را به حال و آینده میکشاند و خلاقیت انسان را بیدار میکند». وی اعتقاد داشت جواب سؤالهایی که با «چگونه و

چطور» آغاز میگردد علاوه بر پاسخ چرایی مسئله، راهکار عملی برای برون رفت یا حقیقت بخشی یک چیز را بیان میکند و انسان را به تفحص، تحقیق و تفکر بیشتر وادار میسازد. پاسخ سؤالاتی که با «چرا» آغاز میشود، دلایل ناتوانی انسان است و پاسخ به سؤالاتی که با «چگونه» آغاز میشود، سرشار از انرژی مثبت و امیدواری به آینده است.

وی استدلال میکند که شخصیتهای بزرگی همچون گاندی سؤالهائشان را با **چگونه** پرسیدند تا توانستند دنیا را تغییر بدهند. البته نظر حقیر متفاوت است و سؤالات چرایی را حاکی از ناامیدی و یأس نمیدانم بلکه در اکثر اوقات این سؤالات دست پیدا کردن به سرچشمه مسائل است و این **دستیابی به علت** میتواند به حل مسئله کمک شایانی نماید. این ادوات پرسشی میتواند در کنار هم قرار گیرند و به هم کمک کنند تا هم علتها کشف گردند و هم راه حلها ارائه شوند؛ بطور کلی، جدا کردن حکمت نظری و حکمت عملی کاری نادرست است. حکمت نظری با چرایی میتواند مبانی نظری و پایه های حکمت عملی را فراهم آورد و سپس حکمت عملی با چگونه و چطور میتواند برای حل مشکلات، راه حل ارائه نماید.

متأسفانه نظریات اکثر فلاسفه غربی تک بعدی است و اغلب به برجسته کردن یک جنبه یا یک بعد، علاقه و تمایل زیادی دارند و وجود خود را در نفی آراء قبل از خویش میدانند و (برخلاف ملاصدرا) نظر خود را با دیدی باز، رویکرد واقع نگر و تلفیقی ارائه نمیکنند... .

در این بحث نیز آنچه مشهود است، اهمیت و ارزش پرسش و پرسشگری است و اینکه پرسشها انسانها را بیدار میکنند و ایده های نو برمی انگیزند. پرسش، سرآغاز تخیل، سرآغاز خلاقیت، و خلاقیت کودکان ارزشمندترین دارایی یک ملت است که باید پاس داشته شود. تخیل همه جهان را در بر میگیرد و همه آنچه در آینده دانسته و درک خواهد شد، در خلاقیت نهفته است از اینرو باید سعی کنیم به کودکان آموزش دهیم که بجای قضاوت، بیندیشند و در اندیشه خود، خلاق باشند و برانگیختن این میل طبیعی و فطری در کودکان در حوزه وظایف ماست.

زهره حسینی خامنه

دراماتورژی انیمیشن خط به عنوان الگوی فلسفه و کودک

نادیا مفتونی*

فلسفه و کودک بکار میرود. درام ابزار کارآمدی برای انتقال مفاهیم فلسفی، عرفانی و الهیاتی به کودکان و پاسخ به سؤالات عمیق آنان است. بدیگر سخن، همواره با این پرسش مواجه هستیم که اگر کودک خردسال از ما درباره وجود خداوند سؤال کند یا درباره خصوصیات و صفات خدا پرسد چه پاسخی به وی بدهیم و چگونه پاسخ بدهیم؟ معمولاً تصور میشود ساخت آثار هنری که در این راستا کارآمد باشد، یعنی مفاهیم فلسفی یا مذهبی و دینی را در قالب درام بیاورد، متوقف بر صرف امکانات و تجهیزات و هزینه‌های هنگفت است، همچون جلوه‌های ویژه سنگین؛ مانند آنچه در فیلم ملک سلیمان یا فیلم ده فرمان بکار رفته است (بحرانی، DeMille, 1956; ۱۳۸۸)

نمونه‌یی که در نوشتار حاضر دراماتورژی شده نشان میدهد گاه تماشای یک کارتون انیمیشن بسیار ساده که با ابزاری ساده به زبان هنری و بصورت کاملاً غیرمستقیم و نامحسوس پاسخ مسائل فلسفی و کلامی کودکان را در خود دارد، میتواند این معضل را چاره کند و با هزینه‌یی کمتر تأثیری عمیقتر بر مخاطب باقی بگذارد. بی‌شک بهره بردن از این ابزار از یکسو متوقف بر خلاقیت و تجربه هنری است و از سوی دیگر هنرمندی که این ابزار را در استخدام دارد، باید خود دارای اطلاعات و فهم فلسفی و کلامی باشد. تحلیل مصادیق موفق موجود در دراماتورژی فلسفه و کودک میتواند الهام‌بخش و رهگشای نویسندگان و آفرینشگران هنری باشد. نمونه‌یی که برای نوشتار حاضر انتخاب شده، یعنی انیمیشن خط، تا کنون توسط سازنده آن یا منتقدان هنری به شیوه تحقیق حاضر مورد تحلیل و تفسیر قرار نگرفته است. بدیگر سخن، باید توجه داشته باشیم که در اینجا به قصد و نیت خالق اثر یا آنچه در ذهن وی میگذشته کاری نداریم، بلکه با نگاهی پسینی به این سریال توجه میکنیم و آن را بعنوان شیوه‌یی کارآمد برای دراماتورژی فلسفه و کودک پیش رو قرار میدهیم. علاوه بر این، دقت داریم که همه قسمتهای این سریال و همه ثانیه‌ها و جزئیات آن از حیث کارآمدی یکسان

چکیده

بیان مسائل پیچیده فلسفی و کلامی برای کودکان و ارائه پاسخ به پرسشهای فکری و الهیاتی آنان میتواند به شیوه‌های مختلفی صورت پذیرد. این شیوه‌ها میتواند همراه با رشد و ارتقای اندیشه‌ورزی و فلسفه‌ورزی در کودکان باشد. یکی از راههای دست یافتن به این شیوه‌ها، دراماتورژی آثاری است که دیگران تولید کرده‌اند. سریال انیمیشن خط یکی از کارآمدترین این تولیدات است. در دراماتورژی سریال خط دست‌کم پنج مؤلفه حاصل میشود که در قالب کارتون انیمیشن، لباس تجسم پوشیده است:

- ۱) مفهوم خداوند و صفاتش و حضور همیشگی خدا،
 - ۲) صدور کثرات از وحدت و قیام ماسوا به آفریننده، (۳) رابطه دائمی آدمی با خالق و دعا و تقاضای حوایج مختلف، شکرگزاری و کفران نعمت، (۴) خودشناسی، تأمل در خود و تغییرات و تحولات اساسی در خویشتن، (۵) بیان فضایل و رذائل اخلاقی و تشویق به رفتارهای خوب و تقبیح رفتارهای بد.
- مؤلفه پنجم در عمده آثار کودک و نوجوان مد نظر خالقان آن آثار است و ویژگی خاص سریال خط محسوب نمیشود.

کلیدواژگان

دراماتورژی، انیمیشن خط، حضور آفریننده، صدور کثرات، قیام ماسوا به خالق، خودشناسی.

مقدمه

دراماتورژی (dramaturgy) یا تحلیل مؤلفه‌های درام، مانند شخصیتها، اعمال و سخنان (Cardullo, 2005, p.4)، در اینجا در کاربردی تخصصیتر و در ترکیب دراماتورژی

* دانشیار گروه فلسفه و کلام اسلامی دانشگاه تهران؛

nadia.maftouni@u.ac.ir

تاریخ تأیید: ۹۷/۱۰/۱۰

تاریخ دریافت: ۹۷/۸/۵

تحلیل و بررسی زمینه‌گرایی و پیامد آن

در نظریه «تفکر انتقادی منصفانه» ریچارد پاول

زهرا امی^۱، قاسم پورحسن^۲

تقلیل‌گرایی در ابعاد تفکر اجتناب داشته و به این وسیله پیامدهای زمینه‌گرایی را کاهش داده است.

چکیده

ریچارد پاول متفکری مشهور در زمینه تفکر انتقادی است که بر کاربرد آن در تصمیمات و کنشهای انسانی تأکید می‌ورزد. وی با تحلیل استدلال و تفکر به مجموعه مؤلفه‌هایی دست یافت که کلید تحلیل تفکر بحساب می‌آیند. زمینه‌گرایی او در این مجموعه آشکار است. زمینه‌گرایی بموازات نظریه‌های مبنای‌گرایی و انسجام‌گرایی، واکنشی متفاوت به شکاکیت است. با توجه به این منظر، توجیه، در چرخش معرفتی به زمینه‌های اجتماعی التفات خواهد کرد. به این ترتیب، زمینه‌گرایی از مؤلفه‌های زمینه‌ی همچون اعمال، روابط اجتماعی، فرهنگ و دیگر موقعیتهای جوامع انسانی جهت موجه یا ناموجه ساختن یک باور بهره می‌جوید. زمینه به این معنا می‌تواند فرض‌گرایش پاول را به متن‌محوری، کثرت‌گرایی و نسبی‌گرایی صورتبندی کند. بررسی این پیامدها در نظریه ریچارد پاول، سؤال اصلی پژوهش حاضر است. حل تعارض زمینه‌گرایی با تفکر انتقادی را میتوان از نوآوریهای رویکرد پاول بحساب آورد که از نظر پژوهشگران مغفول مانده است. اقبال جهانی به الگوی وی، پژوهش حاضر را برای تحلیل چگونگی هم‌نشست آنها ضروری ساخته است. فرضیه این پژوهش آن است که پاول توانسته روشی اعتدال‌گرایانه اتخاذ کند که حاوی ملاک‌هایی جهانشمول بوده و در عین حال توجه به زمینه دارد. نتیجه آنکه پاول در الگوی تفکر انتقادی منصفانه خود، هشیارانه از

کلیدواژگان

تفکر انتقادی، زمینه‌گرایی، ریچارد پاول، کنش انسانی

مقدمه

اواخر دهه شصت (۱۹۶۸م) رویکرد جدیدی به فلسفه در آمریکا شکل گرفت؛ رویکردی که ریچارد پاول از پیشگامان مشهور آن است. در این منظر فلسفه سنتی بعنوان معرفتی مختص به بخشی از جامعه مورد نقد قرار گرفت و رویکردهای جایگزین بدنبال همگانی‌کردن فلسفه و استدلال فلسفی بودند. این حرکت، فلسفه را از انزوا و اختصاص خارج کرد و به متن زندگی وارد ساخت. شاید بتوان آن را جنبشی در راستای بازگشت به حرکت سقراطی دانست و در واقع بازگشتی بود به آنچه فلسفه در گذشته بوده است. این حرکت را میتوان برآمده از گام‌هایی دانست که سنت انتقادگری کانتی آن را آغاز کرده بود و عقلانیت انتقادی پوپر، نظریه‌های انتقادی نئومارکسیستها و حامیان تعلیم و تربیت انتقادی از جهتی به آن وسعت بخشیده بودند و در نهایت، نگاه پراگماتیسمی دیویی در فلسفه تعلیم و تربیت از جهتی دیگر- آن را به اوج خود رسانیده بود.

ریچارد پاول (Richard Paul, 2015-1937)، فیلسوف آمریکایی معاصر و پیشگام در زمینه تفکر انتقادی، در سال ۱۹۶۸م. در رساله دکتری خود با عنوان «منطق بمثابه نظریه اعتبار: یک الگو در منطق فلسفی» (Logic as theory of validation: An essay in philosophical logic) به سؤالات

۱. دکترای فلسفه تطبیقی دانشگاه علامه طباطبائی و استاد حوزه علمیه

خواهران (نویسنده مسئول)؛ Z.ommi@yahoo.com

۲. دانشیار گروه فلسفه دانشگاه علامه طباطبائی؛ ghasempurhasan@gmail.com

تاریخ تأیید: ۹۷/۱۰/۱۰

تاریخ دریافت: ۹۷/۸/۱۳

از مکتبخانه‌ها تا مدرسه‌های دولتی؛

بازخوانی انگیزه‌های نظری و عملی راهبر مدارس عصر قاجار

رضا ماهوزی*

چکیده

تاریخ مکتبخانه‌ها در ایران، تاریخ سنتی آموزشی است که همواره خواهان ثبات و استمرار محتوایی بوده است. هرچند در هزاره اخیر، تنها با یک سنت روبرو نبوده‌ایم و بفراخور جریانهای دینی و فرهنگی، سنتهای مختلف آموزشی در قالب مکتبخانه‌ها و مدرسه‌ها و مسجد-مدرسه‌ها حاکم بوده است. البته این سنت در مواجهه با دنیای جدید و اقتضائات اجتماعی ایران در عصر قاجار، نتوانست به آرامش و استمرار خود ادامه دهد و ناچار به موضع‌گیری شد؛ یکبار در مواجهه با مدارس نوین خصوصی و بار دیگر در مواجهه با مدارس نوین دولتی. این موضع‌گاه سلبی بود و گاه ایجابی؛ تصمیمی که در آغاز به مقابله و درنهایت به تسلیم منجر گشت. این نوشتار تلاش دارد ضمن بازخوانی تاریخ تغییر نظام آموزشی ایران از مکتبخانه‌ها به مدارس نوین در عصر قاجار، نشان دهد چه ایده نظری در این دوره راهبر تحولات نظام آموزشی ایران بوده است.

کلیدواژگان

مدرسه، قاجار، مکتبخانه، علوم و فنون جدید، میهن، دولت.

مقدمه

عصر قاجار، عصر تحولات بزرگ و چرخشهای سترگ در عرصه‌های اجتماعی، سیاسی و آموزشی و اقتصادی ایران بوده است؛ عصری که در آن، ما بصورت رسمی و گسترده با مفهوم «ایران» آشنا شدیم و برای نهادینه کردن این آشنایی،

نظامهای متعددی از جمله نظام دیوان‌سالاری، نظام اقتدارگرایی مرکزی، نظام سیاسی، نظام اجتماعی و نظام آموزشی متمرکز را تدارک دیدیم. این عصر، عصر آشنایی گسترده ما ایرانیان با دنیای بیرون و تلاش برای همصدا شدن با جریانهای فکری منطقه‌ای و بین‌المللی بود. در این عصر، خارجیها بصورت گسترده در جایجای ایران مدرسه و کارخانه ساختند و بسیاری از خانواده‌های ضعیف، متوسط و عالی ایرانی را متوجه خود - و حتی کشورهای خویش - ساختند. این عصر، عصر زبان‌آموزی گسترده است؛ خواه زبان فارسی برای اقوام غیرفارسی‌زبان یا فارسی‌زبانانی که به فارسی معیار سخن نمیگفتند و خواه زبانهای اروپایی و روسی برای محصلان مدارس خارجی، و در انتها محصلان مدارس دولتی. در این عصر است که برای نخستین بار مطالبه عمومی از حکومت برای سامان دادن به نظام آموزش، به قانون ملی تبدیل شد و در مقابل مکتبخانه‌های سنتی، مدرسه‌های دولتی در مقاطع ابتدایی و دبیرستان با لباسهای واحد، کتابهای واحد، شیوه‌های تعلیم و تعلم واحد و انگیزه‌های واحد تأسیس شدند.

این نوشتار تلاش دارد نشان دهد چرا و چگونه ما در عصر قاجار از مکتبخانه‌ها به مدرسه‌های خصوصی و دولتی رسیدیم و اینکه نظام آموزشی جدید چه کارکرد متفاوت از کارکرد مکتبخانه‌ها داشت و نهایت اینکه ایده‌های نظری راهبر این دو سبک آموزشی کدامها بودند؟ برای پاسخ به این پرسشها اجازه دهید ترتیب تاریخی، راهنمای نگارش ما باشد.

مکتبخانه‌های میراث آموزش سنتی ایرانیان

برای ایرانیان از آغاز هزاره قبل تا آغازین سالهای حکومت قاجار، مکتبخانه‌ها مکان اتصال دغدغه‌های دینی، اجتماعی و زندگی روزمره بودند. هرچند مکتبخانه‌ها مکان

* دانشیار پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛ mahoozi.reza@gmail.com

بررسی سیر آراء و اندیشه‌های مربوط به مفهوم کودکی در ایران باستان

مجید خاری آرانی^۱، اکبر رهنما^۲

چکیده

اخلاقی و اخذ اصول فکری آموزش میدید بلکه علوم مدنی و دانش زندگی عملی را نیز فرامیگرفت. هدف از آموزش و پرورش در ایران باستان این بود که کودک را معتقد به خدا و متدین بار بیاورند و او را دارای اخلاق نیکو سازند و به او پیشه و هنر بیاموزند و به بهداشت تن متوجه و مأمور نمایند. به هر حال با عنایت به شواهد بر جای مانده از دوران باستان، میتوان اذعان داشت که در ایران باستان عوامل اولیه تعلیم و تربیت عبارتند از: طبیعت و وضع جغرافیایی کشور، آراء و عقایدی که آریاییها با خود آورده بودند و زرتشت آنها را پیراسته و اصلاح کرده بود؛ بعبارتی نقش دین در روند آموزش و دولت و نقش ویژه آن در پرورش دادن متعلمین برجسته است.

کلیدواژگان

ایران باستان، کودک، تعلیم و تربیت، مقاصد تربیت.

مقدمه

نگاهی به ایران باستان و تمدنهای کهن ایران این نکته را مسلم میدارد که پشتوانه و سرمایه مدنیت و اداره مملکت و جنبه‌های دیگر آن از معنوبتی اصیل و قوانین منظم و مدیریتی سنجیده نشئت گرفته بود. امر تداوم تمدن را میتوان از مبانی و اصولی دانست که سطحی و زودگذر نباشند، اصالت و ویژگیهای برگزیده داشته باشند و بتوانند بنای تمدن را بر ستونهای محکمی بنا نهند. نگرش دین زرتشتی به انسان و هدایت و تربیت او، مهمترین اصل در بنیان و شکلگیری تعلیم و تربیت در ایران باستان بوده و از آنجا که ریشه تمدن در زمینه تعلیم و تربیت بارور میگردد، میتوان ستونهای این بنا را

نوشتار حاضر به بررسی آراء و اندیشه‌های مربوط به مفهوم کودکی در ایران باستان میپردازد. روش مورد استفاده در این پژوهش، تحلیل اسنادی بوده و در این جهت کلیه منابع و مراجع موجود و مرتبط با آراء و اندیشه‌هایی که مفهوم کودک در ایران باستان را بیان نموده، مورد بررسی قرار گرفته است. یافته‌های پژوهشی نشان میدهد در طی قرون و اعصار متمدنی سازمان تعلیم و تربیت یکسان نبوده و به فراخور زمان، فضاهای آموزشی در دورانه‌های مختلف، متفاوت بوده‌اند. لیکن در بخش اعظم این مدت، خانواده، آتشکده و آموزشگاه درباری به پرورش اطفال و نوجوانان میپرداختند که البته در برخی قرون، دبستان و دانشگاه نیز بدان افزوده شده است. بگواهی تاریخ، ایرانیان از دیرباز برای خرد و دانش ارزش زیادی قائل بوده‌اند تا آنجاکه در ادعیه‌یی که از آن زمانها بجای مانده است، از خداوند خواسته شده که به آنها دانش و بینش عطا فرماید. در آموزه‌های زرتشت، یکی از راههای رسیدن به بهشت موعود، «کوشش و کمک به تعلیم و تربیت نوع بشر» معرفی شده، چرا که به نیروی دانش، شر و ستم، این دو آثار جهل، از جهان رخت برمیبندد. در ایران باستان، تعلیم و تربیت انقطاع نمیپذیرد و از کودکی تا پیری زمان آموختن است. آموزش برای زندگی است؛ یعنی علم و عمل توأم است و سراسر زندگی فرد و فعالیت‌های او را دربرمیگیرد. در این نظام تربیتی فرد نه تنها برای کسب علوم، فضایل

۱. دانشجوی دکتری فلسفه تعلیم و تربیت دانشگاه شاهد (نویسنده مسئول)؛

khari322_m@yahoo.com

۲. دانشیار فلسفه تعلیم و تربیت دانشگاه شاهد؛

rahnama_akbar43@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۹۷/۸/۵ تاریخ تأیید: ۹۷/۱۰/۱۰

تبیین و بررسی تربیت اخلاقی کودک

عاطفه سوهانی*

چکیده

پرورش اخلاقی صحیح و مناسب، انسان را از قرار گرفتن در تنگناهای بزرگ میرهاند و بعنوان نیرویی برای جلوگیری از وارد شدن در تباهیها و لغزشها، به انسان کمک میکند. بدیهی است وقتی کاری در شرایطی ویژه و در زمان خود انجام میگیرد، آثار دلخواه را بدست میدهد. دوران کودکی نیز بهترین زمان برای سازندگی است. کودک برای تربیت، آمادگی کامل را دارد و هر تدبیری در تربیت او بکار گرفته شود، در دل و جاننش نقش مینماید و براحتی از میان نمیروند. اخلاق و ویژگیهای ناشایست را که در بزرگسالی جزو شخصیت فرد شده، نمیتوان به آسانی تغییر داد؛ حال آنکه یک نهال کوچک را میتوان از حالت انحراف به راستی درآورد. بنابراین، دوران کودکی، بهترین دوره سازندگی و تربیت اخلاقی است. مهمترین زمان برای تربیت اخلاقی دوران کودکی است چراکه ذهن و روان کودک هنوز کاملاً شکل نگرفته و برای هرگونه تربیت آمادگی دارد و مسئولیت این امر حساس و مهم در مرتبه اول برعهده پدران و مادران نهاده شده است. ازاینرو نوشتار حاضر ابتدا به مسئله اخلاق بعنوان عامل اولیه در تربیت پرداخته و سپس تربیت را مورد بررسی قرار داده و بدنبال آن، چگونگی ارتباط با کودک و مراحل یادگیری و پذیرش مقررات و قوانین اخلاقی و در بُعد تربیت دینی، نکات اخلاقی و عبادی در زمینه رفتار با کودک را مورد مذاقه قرار داده است.

کلیدواژگان

اخلاق، کودک، تربیت اخلاقی، تربیت، اسلام.

مقدمه

کودکان ارزشمندترین هدیه‌هایی هستند که خداوند به امانت به ما سپرده و ما را در سرنوشت آنها دخیل کرده است و ما نیز وظیفه داریم که این بار مسئولیت را با مطلوبترین روشها به سر منزل مقصود برسانیم. لازمه تربیت صحیح کودک، یاری گرفتن از قرآن و احادیث و رعایت موازین اسلامی است. روش اسلام در تربیت کودک، محبت و پند و نصیحت توأم با مدارا و احتیاط است که باید در عین حال دلنشین و مؤثر باشد. ازاینرو تنبیه و مجازات، نه تنها نخستین عامل تربیتی در اسلام نیست، بلکه ابزاری است که در صورت سودمند واقع نشدن رفیق و محبت در ایجاد عادات خوب، بکار می‌آید. در تربیت اسلامی افراط و تفریط دیده نمیشود؛ بطوری که میتوان گفت در تربیت اسلامی تمام قوای کودک اشباع و تعدیل شده و جسم و روح او هماهنگ رشد مینماید.

مقوله تربیت، ابعاد روحی، جسمی، نفسانی و عقلی را دربرمیگیرد و هرگاه این ابعاد بموازات یکدیگر و بطور صحیح تربیت شوند، بطور قطع انسانهای توانا و مستعدی به جامعه قدم خواهند گذاشت. خانواده، مدرسه و گروههای دینی عواملی هستند که صرفنظر از عوامل قهری همچون وارثت، بر روش و منش کودکان تأثیر بسزایی دارند.

موضوع تعلیم و تربیت و روشهای مطلوب آن از گذشته همواره مورد توجه بشر بوده و در تمام اعصار در زندگانی انسان اهمیت والایی داشته است. علاوه بر پیامبران الهی که رسالت و مسئولیت تعلیم و تربیت جوامع بشری را عهده‌دار بوده‌اند، فلاسفه و اندیشمندان هر جامعه و ملتی نیز همگام با آنان در این رهگذر کوشیده‌اند. اندیشمندان مسلمان نیز از صدر اسلام تا کنون، بمدد قرآن و حدیث رهنمودها و تألیفات ارزشمندی از خود برجای گذاشته‌اند که همه از آموزه‌های

* دکتری فلسفه تعلیم و تربیت، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم تحقیقات تهران و مدرس دانشگاه فرهنگیان؛

atefe.sohani@gmail.com

تاریخ تأیید: ۹۷/۱۰/۱۰

تاریخ دریافت: ۹۷/۹/۱۲

واکای جایگاه فضای مجازی در تعلیم و تربیت؛ فرصتها و تهدیدها

کبری احمدوند^۱، زهرا تقی‌زاده قوام^۲، سمانه دستفروشان^۳، سهیلا غلامی هره دشتی^۴

چکیده

جهان امروز در معرض تحولات فزاینده‌ی قرار دارد. فضای مجازی نقش عمده‌ی در این تغییر و تحولات دارند و اصولاً هر تغییر و تحولی در عرصه‌های مختلف از جمله عرصه‌های آموزشی و فرهنگی، آثار و تبعات متناسب با اهداف و کارکردهای خود را بدنبال خواهد داشت و فضای مجازی از این امر مستثنی نیست. فضای مجازی علاوه بر فرصتهایی که میتواند در پی داشته باشد، چالشهایی نیز بدنبال دارد. از آنجا که آموزش و پرورش بعنوان یکی از مؤثرترین متولیان امر تربیت و آموزش فرزندان از جایگاه و نقش برجسته‌ی برخوردار است و ورود فضای مجازی و استفاده از آن در امر آموزش ناگزیر است، پژوهش حاضر با هدف بررسی جایگاه فضای مجازی در تعلیم و تربیت و همچنین بررسی برخی فرصتها و تهدیدهای پیش‌رو به روش توصیفی و مطالعه اسنادی صورت گرفته است. فضای مجازی هم فرصت است و هم تهدید و چنانچه قبل از ورود این تکنولوژیها نحوه‌ی درست استفاده از آنها را یاد بگیریم، تبعات منفی آن نیز کمتر خواهد شد. در واقع، فضای مجازی بعنوان یک فرصت اسباب آموزش مجازی، کاهش هزینه، سرعت و یکسان‌سازی اطلاعات و استفاده از دیگر مزایایی از این دست را فراهم می‌آورد. از این‌رو، در نوشتار حاضر سعی شده است به بررسی و تحلیل جایگاه فضای مجازی در نظام تعلیم و تربیت پرداخته شود و فرصتها و چالشهایی که در این ارتباط وجود دارد مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد.

کلیدواژگان

فضای مجازی، تعلیم و تربیت، فرصتها و چالشها

مقدمه

فضای مجازی، نسل جدیدی از فضای روابط اجتماعی است و با اینکه عمر خیلی زیادی ندارد، توانسته بخوبی در زندگی مردم جا باز کند. افراد بسیاری در سنین مختلف و از گروههای اجتماعی متفاوت در فضای مجازی کنار هم گرد آمده و از فاصله‌های بسیار دور در دنیای واقعی از این طریق با هم ارتباط برقرار میکنند. فواید و مضرات فضای مجازی، بحثی است که مبتلا به تمام جوامع امروزی است. و نیاز به فعالیت آشکار و نهان ندارد. حال باید بیندیشیم که چگونه حداکثر استفاده مثبت را از این فضا ببریم.

با توجه به اهمیت فضای مجازی در توسعه جوامع، در جامعه ما نیز در سالهای اخیر به فناوری اطلاعات و ارتباطات توجه زیادی شده است (صادقیان، ۱۳۸۴). شبکه‌های دوست‌یابی در کشور ما بسرعت در میان جوانان ایرانی محبوب شده و «ایرانیها رتبه سوم را در این شبکه‌ها کسب کرده‌اند» (ستارزاده، ۱۳۸۶). فرهنگ رسانه‌ی اینترنت، فضای ذهنی جوانان را اشغال کرده و از آن مهمتر، نمایانگر نقش خانواده در کنار این ابررسانه است که والدین بر روی فرزندان خود تا چه حد کنترل تربیتی و نظارت اخلاقی دارند! بروز آسیبهای نوظهور میتواند زمینه‌ساز نوع جدیدی از آسیبهای اجتماعی و روانی باشد؛ به همین دلیل، برنامه‌ریزی برای شناسایی، پیشگیری و کاهش آسیبهای نوظهور، لازم و ضروری مینماید. آسیبهای نوظهور، آسیبهای مرتبط با فناوریهای جدید است که آسیبهای ناشی از استفاده از فضای

۱. دانشجوی دکتری فلسفه تعلیم و تربیت دانشگاه خوارزمی

تهران(نویسنده مسئول)؛ kobraahmadvand1393@gmail.com

۲. دانشجوی دکتری دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر؛ z.ghavam2010@yahoo.com

۳. کارشناس ارشد فلسفه و حکمت دانشگاه آزاد کرج؛ dshima313@yahoo.com

۴. کارشناس ارشد فلسفه تعلیم و تربیت؛ sgholami65@gmail.com

تاریخ تأیید: ۹۷/۱۰/۱۰

تاریخ دریافت: ۹۷/۹/۱۲

الگوهای حکیمانه کودک پروری ایرانی - اسلامی

معصومه ذبیحی*

صریح قرآن به پیامبران الهی نیز اعطاء شد و آنها نیز بعنوان اولین حکیمان الهی معرفی شدند تا دین خدا را با صلابت و حکمت در میان امت خویش ابلاغ نمایند و نه تنها بشریت را به خیر کثیر هدایت کنند بلکه اندیشه ایشان را از هر نقصی پاک نموده و آفرینش را بسوی نظام احسن سوق دهند.

این سیر متعالی در خلقت هر انسانی همواره در دنیا و آخرت همراه است تا وی را به کمال مطلوب برساند.

با ظهور اسلام، این مشعل فروزان در دست حکمای اسلامی نیز قرار گرفت تا از مرزهای معرفتی بشر محافظت نمایند و تلاش در این زمینه هیچگاه متوقف نشود. از اینرو قلب را با زیور شهود و عقل را با زینت حکمت آراستند تا همه از این شجره طیبه بهره‌مند گردند و از ثمره آن سیراب شوند.

در این میان با توجه به محور نوشتار حاضر حول فرزندپروری ایرانی - اسلامی، به عناصر مؤثر در جهت به ثمر نشاندن حکمت اسلامی در تعلیم و تربیت پرداخته میشود؛ آنچه ایرانی برخوردار از فرهنگ اسلامی را از سایر ملل متمایز میسازد.

قرنها پیش حکیمانی همچون ابن‌سینا، سهروردی، ملاصدرا و ... توجه خاصی به حکمت داشته‌اند و تعاریف و تعبیر متعدد و غزی در خصوص آن ارائه نموده‌اند. ملاصدرا، حکمت را فراتر از آن چیزی میدانند که قدما دنبال آن بودند و صرفاً حکمت را دانایی میدانستند. وی حکیم را جهانی نشسته در گوشه‌یی و حکمت را بالاتر از شناخت جهان و عالمی عقلی شدن می‌شمارد. گاهی آن را علمی که نیازمند مدخلیت جسم و بدن نیست معرفی میکند که عین انقطاع از نقایص دنیوی و رجوع و اقبال کلی به آفریدگار جهان برای علم باریتعالی و صفات و قوای معنوی و رسل و کتب او و مسائل دیگر جهانشناسی و خودشناسی میباشد و گاهی چنانکه در اسرارالآیات بیان داشته حکمت را در علم بالله و صفات و افعال و ملکوت و... میدانند.

چکیده

یکی از عناصری که الگوهای کودک‌پروری ایرانیان را از سایر ملل، متفاوت و بلکه متعالی میسازد، حضور حکمت در اندیشه اسلامی - ایرانی این قوم است.

حکمت، از دیر باز حلقه اتصال تعلیم و تربیت و تمدن بشری بوده است. تاریخ تمدن بشر نیز همیشه گویای این حقیقت است که ایران همواره مهد تمدن و علم و حکمت بوده و با ظهور دین مبین اسلام، رونق تازه‌یی یافته و ثمره خویش را به جهانیان عرضه داشته است.

تعلیم و تربیت حکیمانه ایرانیان در گاهواره اسلام به بلوغ و بالندگی دست یافته و توانسته از خود الگوهایی باقی بگذارد که ملل دیگر، آنها را در اندیشه حکیمانه سرمشق خویش قرار دهند؛ چنانکه اگر تعصب ملی‌گرای ایرانی، خود را به میان نمی‌انداخت، چه بسا ایشان این الگوها را به نام ملل خویش و برای تاریخ فرهنگ خود به ثبت میرساندند!

در نوشتار حاضر، سعی شده به این الگوها پرداخته شود و تأثیر حکمت اسلامی - ایرانی در آنها بازخوانی گردد.

کلیدواژگان

حکمت، ایرانیان، الگوهای کودک‌پروری

مقدمه

نبوغ حکیمان و فیلسوفان مسلمان ایرانی، منشعب از دو گوهر گرانبه‌ای - قرآن و عترت - است که پیامبر بزرگوار اسلام(ص) در میان پیروان خود به امانت باقی گذاشته‌اند.

ایمان و عمل صالح بعنوان مبانی این شجره طیبه از خود ثمره و میوه‌یی به نام حکمت پدید آوردند. از اینرو حکمت که یکی از اوصاف خداوند متعال است، به نص

* استادیار دانشگاه آزاد واحد یادگار امام خمینی(ره) - شهرری؛

zabihierfan@yahoo.com

تاریخ تأیید: ۹۷/۱۰/۱۰

تاریخ دریافت: ۹۷/۸/۵

Philosophical Patterns of Irano-Islamic Way of Training

Children

10

*Masoomeh Zabih**

The presence of philosophy in Irano-Islamic thought differentiates the pattern of training of Iranian children with other nations. Since old time, philosophy considered to be the link between education and human civilization. The history of the human civilization also supports the view that Iran has been always the cradle of civilization, science, and philosophy, and following the rise of Islam, it succeeded to develop its activity anew and presented its achievements to the world.

In the lap of Islam, philosophical education of Iranians reached its zenith and maturity, and succeeded to leave behind certain particular patterns that have been followed by other nations, to the extent that, had there been no Iranian nationalistic feelings, other nations would have registered

these patterns in their own names in the history of their culture. The present paper is an attempt to address these patterns, and review the impact of Irano-Islamic culture on them.

Key words:

philosophy
Iranians
patterns of training children

* Assistant Professor, Islamic Azad University, Yadegar-e-imam Khomeini(rah) Branch, Shahr-e-rey, Tehran, Iran, zabihierfan@yahoo.com

A Study of the Place of Cyberspace in Education: Opportunities and Threats

Kobra Ahmadvand,¹ Zahra Taghyzade Ghavam,² Samane Dastforoshan,³ and Soheila Gholami Haredashti⁴

The present world is subjected to an increasing changes, and in this event, cyberspace has a great role to play. Basically, any change in different fields, including cultural and educational ones, may bring in its wake certain effects and consequences proportionate to its aims and functions, and cyberspace is not exceptional in this regard. Cyberspace apart from creating some opportunities may face certain challenges as well. Since education organization turns out to be one of the most effective factor in training children, it enjoys a particular place, and so the use of cyberspace seems to be inevitable. The present paper is aimed at exploring the place of cyberspace in education, and casting some light on its opportunities and threats in

a descriptive and documental method. So if we learn to exploit it properly, we will be saved from its negative impacts. As an opportunity, cyberspace can bring about as a virtual training means, expenditure reduction, speeding up and unifying of data collection, and so on and so forth.

Key words:

cyberspace
education
opportunities and threats

-
1. PhD student, philosophy of education (corresponding author), Kharazmi University, Tehran, Iran, kobraahmadvand1393@gmail.com
 2. PhD student, educational management, Islamic Azad University, Islamshahr Branch, Tehran, Iran, z.ghavam2010@yahoo.com
 3. M.A. at philosophy and hikmah, Islamic Azad University, Kraj, Iran, dastforoshan@yahoo.com
 4. M.A. at philosophy of education, sgholami65@gmail.com

Moral Training of Children from the Islamic Perspective

*Atefeh Souhani**

A proper and suitable moral training is a kind of force that can save man in certain tricky situations, and protect him from falling into misleading and stumbling paths. Obviously, when a work is done in its proper time and particular situation, it may yield its desirable result. Similarly, childhood period is also the best time for construction. Children are receptive to any kind of training. That is, they are eagerly ready to implement any idea and plan suggested for their training, and will not go away easily. It is very difficult to change those improper inherent moralities and characteristics in adult age. While, it is easy to lead back a child from any possible deviation that may appear before his way, and direct him towards right path. Accordingly, child age is the best period for construction and moral training. For, at this age, the mind of child has not yet found his final form and figure, and is apt to any kind of training for which parents are primarily

responsible. Therefore, the present article is an attempt to shed some light on the issue of morality that primarily plays an important role in training, and then embarks upon addressing the issue of training, the way of communicating with children, pursuing stages of learning, and finally, the way of accepting the moral rules and regulations. From religious aspect, certain moral and ideological points concerning children will be explored.

Key words:

morality
child
moral training
training
Islam

* PhD in philosophy of education and instructor in Farhangian University, Tehran, Iran, atefe.sohany@gmail.com

A Study of the Development of Ideas Concerning the Concept of Childhood in Ancient Iran

Majid Khari Arani¹ and Akbar Rahnama²

The present article proceeds to study the concept of childhood in ancient Iran with reference to certain documents including books and other sources. Research findings indicate that the organization of education in the last centuries was not the same in different places and times. In those days, families, fire temples, and teaching centers affiliated to the courts had undertaken the training of children and youth. Later on, primary schools and universities also came up and joined the same mission. Historically speaking, Iranians had special respect to knowledge, to the extent that, in their religious supplications, God was asked to grant knowledge to them. In the teachings of Zoroaster, one of the ways of attaining heaven is to make effort in educating people. For it is believed that through knowledge, evil and cruelty, as the signs of ignorance, will go away. In ancient Iran learning initiated from childhood and continued till old age ceaselessly. Education is meant for

life, that is, knowledge and action go ahead hand in hand, and engulf the whole life and activity of man. In this system of education, man not only sought to attain certain moral virtues and intellectual principles, but also tried to learn some civil sciences and to implement in his practical life. The chief goal of education in ancient Iran was to bring children up to being theist and religious, possessing good moral, learning certain arts, and medical know-how. Concluding that as ancient remains show, the primary factors of education in ancient Iran were as follows: nature and geographical condition, the tenant of the Aryans as modified by Zoroaster, the role of religion in bringing children up and process of education.

Key words:

ancient Iran
child
education
objectives of training

1. PhD student, philosophy of education (corresponding author), Shahed University, Tehran, Iran, khari322_m@yahoo.com

2. Associate Professor, philosophy of education, Shahed University, Tehran, Iran, rahnama_akbar43@yahoo.com

***From Traditional Schools to Government Schools:
Rereading the Practical and Theoretical Motivations of
Schools in Qajar Period***

*Reza Mahuzi**

The history of traditional schools in Iran is the history of those traditional educations that tended to stagnation and unchanging. However, in recent millennium, we were not confronted only with a single tradition but within religious and cultural trends there were various educational traditions that came into existence in the form of traditional schools, schools, and mosque-schools. Yet this tradition in confrontation with the modern world and the social requirements of Iran in Qajar period failed to resist anymore and lost their tranquility and as a result compelled to change their standpoint. Hence, this tradition once in confrontation with modern private schools and then in confrontation with modern government schools were compelled to make some negative decision or at times positive decision; a decision that first were

meant to confront them, but later on led to a kind of submission. The present paper tries to review the history of the changes of educational system in Iran from traditional school to modern one, and unfold those ideas that underpinned the changes in educational system of Iran in Qajar period.

Key words:

school
Qajar
traditional school
modern sciences and technology
nation
government

* Associate Professor, Department of Philosophy, Institute for Social and Cultural Studies, Tehran, Iran, mahoozi.reza@gmail.com

An Analysis of Contextualism and its Consequences in Richard Paul's Theory of "Fair-minded Critical Thinking"

Zahra Ommi¹ and Ghasem Pourhasan²

Richard Paul is a renowned thinker in the field of critical thinking who believes in the implementation of critical thinking in human decisions and actions. By analyzing reasoning and thinking, he found certain ideas that turned out to be significant in analyzing thinking. Here his contextualism is blatant which along with foundationalism and coherentism seem to be a kind of reaction to skepticism. From this perspective, in epistemology, there is a turn towards social contexts. In this way, contextualism enjoys certain contextual elements such as actions, social relations, culture, and other human situations in justifying a belief or vice versa. Context, in this sense, can formulate Paul's inclination towards textulism, pluralism, and relativism. The main objective of the present work is to explore the consequences of Richard Paul's theory. Resolving the problem of

contextualism by critical thinking is one of the Paul's innovations that so far has remained unnoticed. So universal attention towards his ideas made this research necessary for analyzing his views. According to this research, Paul has succeeded to follow a moderate method that contains in itself certain universal standards which at the same time attended to context. Consequently, in his fair-minded critical thinking, Paul has sought to be saved from falling into reductionism, and in this way he has succeeded to reduce the consequences of contextualism.

Key words:

critical thinking
contextualism
Richard Paul
human action

-
1. PhD student, comparative philosophy (corresponding author), Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran, z_ommi@yahoo.com
 2. Associate Professor at Philosophy Department, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran, ghasempurhasan@gmail.com

Dramaturgy of the Animation of the Line as a Pattern for Philosophy and Children

*Nadia Maftouni**

There are various ways and methods of explaining philosophical and theological problems for children, and giving answers to their questions. These methods can be associated with the intellectual and philosophical growth of children. One of the ways of attaining these methods is the dramaturgy of the works that are produced by others. Serial of the animation of the Line is considered to be one of the most efficient products in this field. In this serial, at least, five components come to the fore in the form of animation cartoon as follows:

1-The concept of God and His Attributes and Omnipresence, 2- emanation of the many from the one and the dependence of all other than God on the Creator, 3- man-God perpetual relation, supplication, and demanding various needs, thanksgiving, and thanklessness, 4- self-knowledge, thinking of oneself and of any basic changes in oneself, 5- expressing the moral virtues and vices, encouraging to good behaviors and discouraging bad behaviors. The fifth

component is included in the majority of works on children, and is not considered to be the main characteristics of the serial of the Line.

Key words:

dramaturgy
animation of the Line
presence of the Creator
emanation of the many
dependence of other than God on the Creator
self-knowledge

* Associate professor at Islamic Philosophy and Kalam Department, University of Tehran, Tehran, Iran, nadia.maftouni@ut.ac.ir

Instructions to Authors

- This specialized quarterly only publishes articles on children studies in the fields of educational sciences, philosophy, psychology, and training.
- Submissions must be based on research and include new and innovative ideas. They must also enjoy the necessary logical cohesion and coherence and closely observe the rules of Persian grammar.
- The submitted papers must include a clear and concise title, an abstract of about 200 words, key terms (at most 8), an introduction, body, results and conclusion, and a list of references.
- The abstract should include the purposes, research methodology, the most important findings, and the research conclusions. The submitted drafts should be between 5000 to 7000 words.
- Authors are required to provide a short biography along with their e-mail and postal address in a separate file.
- In case the article is based on a thesis, dissertation, or research project, it needs to be mentioned at the beginning of the work.
- All articles must be typed using B Nazanin, font 13 in the Word Program and sent to the Journal's e-mail address (info@pac.org.ir).
- All rules for punctuation, transliteration, and citation must be observed in the submissions. It is also necessary to provide the native version of non-Persian names in footnotes.
- The Editor will assume that an article submitted for consideration has not been previously published and is not being considered for publication elsewhere, either in the submitted form or in a modified version.
- The Editor does not undertake to return any copies of the manuscript in case it is not accepted for publication. Contributors are advised to retain at least one copy for themselves.
- The Journal retains the right for itself to publish the accepted articles in the Website of Philosophy and Children.
- The Editor reserves the right to make editorial changes in any manuscript accepted for publication to enhance style or clarity.
- Contributors are responsible for the accuracy and correctness of the contents of their articles. The Journal publishes the accepted papers for introducing new ideas and providing a platform for discussion of various research-based findings. The publication of a paper in this Journal does not indicate the acceptance of its content by the Editorial Board.
- The references in the text must appear in endnotes. When a source is referred to for the first time in the text, the complete data, including the author's second name, the date of publication, and the page number, should appear after the citation. Later references to the same source can be indicated by using *Ibid.* and *op. cit.* along with the date of publication, when necessary.

Table of Contents

Dramaturgy of the Animation of the Line as a Pattern for Philosophy and Children <i>Nadia Maftouni</i>	4
An Analysis of Contextualism and its Consequences in Richard Paul's Theory of "Fair-minded Critical Thinking" <i>Zahra Ommi and Ghasem Pourhasan</i>	5
From Traditional Schools to Government Schools: Rereading the Practical and Theoretical Motivations of Schools in Qajar Period <i>Reza Mahuzi</i>	6
A Study of the Development of Ideas Concerning the Concept of Childhood in Ancient Iran <i>Majid Khari Arani and Akbar Rahnama</i>	7
Moral Training of Children from the Islamic Perspective <i>Atefeh Souhani</i>	8
A Study of the Place of Cyberspace in Education: Opportunities and Threats <i>Kobra Ahmadvand, Zahra Taghyzade Ghavam, Samane Dastforoshan, and Soheila Gholami Haredashti</i>	9
Philosophical Patterns of Irano-Islamic Way of Training Children <i>Masooome Zabihi</i>	10

Edited by: *Dr. A.N. Baqershahi*

In the Name of God

***Instructional, Analytic, and Research Biannual Journal of
Philosophy and Children***

Volume 5, Number 2, Issue 18, Autumn 2018 and Winter 2019

License Holder: Sadra Islamic Philosophy Research Institute

Director: Zohreh Hosseini Khamenei

Editor-in-Chief: Dr. Touba Kermani

Executive Manager: Jaleh Shamsollahi

ISSN: 2322-4215

e-ISSN: 2676-5365

Editorial Board

- Professor Seyyed Mohammed Khamenei, *President of the Sadra Islamic Philosophy Research Institute*
- Gholamhossein Ibrahim Dinani, *University of Tehran*
- Gholamreza A'awani, *Shahid Beheshti University*
- Reza Dawari, *University of Tehran*
- Ahad Faramarz Qaramaleki, *University of Tehran*
- 'Abdulrazzaq Hesamifar, *Imam Khomeini International University*
- Ali Naqi Baqershahi, *Imam Khomeini International University*
- Ghasem Pourhasan, *Allameh Tabataba'i University*

Address: Building #12, Sadra Islamic Philosophy Research Institute, Imam Khomeini Complex, Resalat Exp., Tehran, Iran. P.O. Box: 15875/ 6919

Fax: (+98 21) 88493803

Subscription and Order: 88153594

Website of Sadra Islamic Philosophy Institute: www.mullasadra.org

E-mail of Sadra Islamic Philosophy Institute: SIPRIn@mullasadra.org

Website of Philosophy and Children Department: www.pac.org.ir

E-mail of Philosophy and Children Department: info@pac.org.ir

Biannual Journal of Philosophy and Children is indexed in the Islamic World Science Citation Center (ISC), Noormags and Magiran.